

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJA REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE OPŠTINE UROŠEVAC ZA 2024. GODINU

Priština, juni 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1 Revizorsko mišljenje

2 Nalazi i preporuke

3 Rezime informacija o planiranju i implementaciji budžeta

4 Napredak u implementaciji preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde/Tabela za komentare OB u vezi sa izveštajem revizije

Dodatak II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugim delovima Izveštaja revizije

Ovaj izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na Albanskom jeziku.

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Uroševac za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Uroševac (OU), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za Kvalifikovano mišljenje, Godišnji finansijski izveštaji opštine Uroševac, ne predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

- B1 Neizmirene obaveze prikazane u godišnjim finansijskim izveštajima bile su potcenjene za 1,711,063€.
- B2 Vrednost potencijalnih obaveza predstavljenih u godišnjim finansijskim izveštajima precenjena je za 895,712€.
- B3 Troškovi u iznosu od 689,827€ evidentirani su u neadekvatnim ekonomskim kategorijama.
- B4 Računi potraživanja predstavljena u godišnjim finansijskim izveštajima bili su precenjeni za 143,870€.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih

organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Uroševac su bile, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa kriterijumima definisanim u reviziji koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Osnova za Zaključak

- B5 U 62 slučaja u iznosu od 4,749,589€, plaćanja faktura su kasnila preko zakonskog roka od 30 dana;
- B6 Pet (5) isplate za kapitalne investicije u ukupnom iznosu od 167,659€ isplaćene su iz budžeta nerelevantnih kapitalnih projekata;
- A1 U tri (3) priloga ugovora u iznosu od 75,085€, nedostajale su garancije kvaliteta radova za dodatno izvršene radove;
- A2 U tri (3) slučaja bilo je kašnjenja u razmatranju građevinskih dozvola nakon dozvoljenog roka od 45 dana;
- A3 U dva (2) slučaja je izvršeno subvencionisanje NVO-a i farmera ne u skladu sa kriterijumima javnog poziva.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine

odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Uroševac.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Uroševac je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Uroševac u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Uroševac sa svim primenljivim politikama Opštine Uroševac, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili

greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.

- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Uroševac.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije primetili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući internu kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaš pregled u vidu nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu korekciju finansijskih informacija prikazanih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u vidu napomena sa objašnjenjima, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usklađenosti sa organima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Pratićemo (Razmotrićemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Interne kontrole tokom procesa finansijskog izveštavanja trebaju da se unaprede. Potrebna su poboljšanja tokom pripreme godišnjih finansijskih izveštaja i obelodanjivanja beleški sa objašnjenjima o potencijalnim obavezama, neizmirenim obavezama i računima potraživanja. U pogledu usklađenosti, potrebna su poboljšanja u registrovanju plaćanja u odgovarajućim kategorijama, pravilnom upravljanju i blagovremenoj realizaciji javnih ugovora, plaćanju u rokovima obaveza prema izvođačima, procesima subvencija i upravljanja imovinom u cilju funkcionalizacije sistema e-imovina.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 13 preporuka, od kojih su 10 preporuke su ponovljene i 3 nove,

Dok za status preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, vidi poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje B1 - Potcenjivanje vrednosti neizmirenih obaveza u godišnjem finansijskom izveštaju

Nalaz

Uredba MF br. 01/2017, član 17, propisuje je da BO-e da izveštavaju o svim neizmirenim obavezama izveštajne godine.

Finansijska obaveza povezana sa predlogom za izvršenje iz sudske odluke za eksproprijaciju zemljišta u iznosu od 1,711,063€, je prvobitno iskazana u godišnjim finansijskim izveštajima koje je opština dostavila Trezoru. Nakon dostavljanja izveštaja, opština je od Trezora dobila dopis kojim se opština obaveštava da je privatni izvršitelj potvrdio povlačenje ovog predmeta. Ispravkom godišnjih finansijskih izveštaja, ovaj predmet nije obelodanjen, iako isti ostaje da bude finansijska obaveza, ali je na neko vreme povučen iz procesa naplate putem izvršenja.

Do ovoga je došlo zbog nesporazuma od strane opštine o obavezi koju ima prema dužniku i nepažnje u ažuriranju registra neizmirenih obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima.

Uticaj

Nepotpuno uključivanje obaveza u odgovarajući registar rezultiralo je potcenjivanjem obaveza i netačnim prikazivanjem informacija u godišnjim finansijskim izveštajima.

Preporuka B1

Predsednik mora osigurati da odgovorni finansijski službenici pravilno analiziraju, vode tačnu i potpunu evidenciju neizmirenih obaveza i da njihova vrednost bude tačna u godišnjim finansijskim izveštajima.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B2 - Precenjenost potencijalnih obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima

Nalaz

Uredba MF. Br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju od strane BO-a, član 6, propisuje da BO-e vode tačne, potpune, ažurne računovodstvene evidencije i u skladu sa važećim zakonodavstvom, za sve finansijske i druge nefinansijske informacije.

Vrednost potencijalnih obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima precenjena je za 895,712€, jer su u registru identifikovane pogrešne vrednosti, uključene su povučene tužbe i potraživanja za koje je završen sudski postupak i donete su konačne odluke od strane suda.

Do ovoga je došlo zbog nepažnje u ažuriranju informacija u registru

nepredviđenih troškova i finansijskom prikazivanje, kao i zbog nedostatka dovoljnog broja osoblja u administriranju sudskih predmeta.

Uticaj Neblagovremeno ažuriranje registra potencijalnih obaveza uticalo je na procenjivanje potencijalnih obaveza i njihovo netačno prikazivanje u godišnjim finansijskim izveštajima.

Preporuka B2 Predsednik je dužan da obezbedi sprovođenje odgovarajućih kontrola u blagovremenom ažuriranju izveštaja o potencijalnim obavezama, kao i da njihovo predstavljanje u godišnjim finansijskim izveštajima bude potpuno i pravedno.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B3 - Klasifikacija rashoda u neadekvatne ekonomske kategorije

Nalaz Prema članu 18, tački 3. Finansijskog pravila Br. 01/2013 Trošenje javnog novca, rashodi moraju imati odgovarajuće šifre, utvrđene računovodstvenim planom. Takođe, računovodstvenim planom ISFUK-a su tačno definisane ekonomske kategorije troškova i odgovarajuće šifre iz kojih treba vršiti plaćanja troškova prema svakoj vrsti.

Rezultati testiranja su identifikovali da isplate u ukupnom iznosu od 689,827€ nisu klasifikovane u odgovarajuću ekonomsku kategoriju. Pogrešne klasifikacije su rezultirale na sledeće ekonomske kategorije:

- Za rashode koji pripadaju kategoriji roba i usluga, a koje se odnose na isplate za kolektivni ugovor prosvetnih radnika, isplaćeno je 95,709€ iz budžeta kategorije kapitalnih investicija, 85,666€ iz budžeta roba i usluga i 14,310€ iz budžeta subvencija;
- Za rashode koji pripadaju kategoriji roba i usluga isplaćeno je 104,630€ iz budžeta kapitalnih investicija;
- Za rashode koji pripadaju subvencijama, 117,232€ je isplaćeno iz budžeta roba i usluga: i
- Za rashode koji pripadaju kapitalnim investicijama isplaćeno je 240,504€ iz budžeta roba i usluga i 31,777€ iz budžeta za subvencija.

Ovo se desilo zbog isplata iz Trezora kao rezultat sudskih odluka povezanih sa kolektivnim ugovorom za zaposlene u prosveti, kao i zbog nedostataka u budžetskim planiranjima.

Uticaj Evidentiranje rashoda iz budžeta neadekvatnih ekonomskih kategorija onemogućava pravedno i tačno izveštavanje o finansijskim informacijama o rashodima u GFI-u. Korišćenje budžeta kapitalnih

investicija za plaćanje troškova koji pripadaju drugim ekonomskim kategorijama otežava blagovremenu i pravilnu realizaciju kapitalnih projekata.

Preporuka B3

Predsednik mora da obezbedi da su preduzete neophodne radnje da se rashodi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima, i gde je moguće, izvršiti preraspodelu sredstava tako da se isplate evidentiraju u skladu sa računovodstvenim planom trezora.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B4 - Precenjenost računa potraživanja u godišnjim finansijskim izveštajima

Nalaz

Uredba MF-Br.01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju od strane budžetskih organizacija, član 6 propisuje da budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurne računovodstvene evidencije i u skladu sa važećim zakonodavstvom, za sve finansijske i druge nefinansijske informacije“.

Računi potraživanja prikazanih u godišnjim finansijskim izveštajima precenjena su za 143,870€. Greške su se naišle u sledećim slučajevima:

- U jednom slučaju, u stanju potraživanja za građevinske dozvole je uključena je faktura iz 2025. godine u iznosu od 496,531€, dok faktura iz 2024. godine u iznosu od 331,021€ nije bila uključena, dok je u drugom slučaju bilo potcenjivanja računa za 22,148€, zbog netačnog prikazivanja neplaćene vrednosti fakture; kao i
- U jednom slučaju, računi potraživanja za korišćenje javne imovine precenjena su za 507€, kao posledica neprikazivanja jedne plaćene fakture.

To se dogodilo kao rezultat neadekvatnog funkcionisanja internih kontrola u vođenju i ažuriranju evidencije registara računa potraživanja od odgovarajućih odeljenja.

Utica

Precenjenost računa potraživanja utiče na netačno prikazivanje informacija u godišnjim finansijskim izveštajima opštine, kao i na to da zainteresovane strane ili korisnici godišnjih finansijskih izveštaja ne budu pravilno i tačno informisani o njihovoj vrednosti.

Preporuka B4

Predsednik treba da ojača interne kontrole u odgovarajućim odeljenjima u vođenju registara računa potraživanja kako bi se omogućilo njihovo tačno prikazivanje u godišnjim finansijskim izveštajima.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak usklađenosti

Pitanje B5 - Neblagovremeno plaćanje obaveza i dodatni budžetski troškovi zbog sudskih i izvršnih odluka

Nalaz Zakon Br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću (ZUJFO), član 39.1 propisuje da je GFS BO-a odgovoran da obezbedi da se sve važeće fakture i zahtevi za plaćanje za snabdevane robe i usluge ili izvedene radove plate u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema fakture.

U 62 slučaja u vrednosti od 4,749,589€, fakture nisu plaćene u zakonskom roku od 30 dana od dana prijema. Kašnjenja su se kretala od 10 dana do 6 godina.

Takođe, prema registru koji je obezbedila Opština, tokom 2024. godine, kao rezultat izvršnih postupaka i sudskih odluka za neplaćanje obaveza prema izvođačima na vreme, kao i obaveza iz kolektivnog ugovora za obrazovno osoblje, na ime kamata, tarifa za izvršenje i drugih sudskih troškova, plaćeni su dodatni troškovi u iznosu od 436,423€.

To se desilo zbog nepravilnog upravljanja obavezama, kao i trošenja budžeta od plaćanja sudskih odluka vezano za sprovođenje kolektivnog ugovora.

Uticaj Kašnjenja u realizaciji plaćanja u roku uticala su na opštinu da bude predmet tužbi izvođača, uzrokujući dodatne finansijske troškove zbog sudskih i izvršnih postupaka.

Preporuka B5 Predsednik treba da ojača kontrole u upravljanju obavezama i obezbedi da se obaveze prema izvođačima radova plaćaju u rokovima, izbegavajući na ovaj način dodatne troškove zbog sudskih postupaka.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje B6 - Isplata za kapitalne investicije iz budžeta nerelevantnih kapitalnih projekata

Nalaz Zakon Br. 08-L-260 o izdvajanjima iz budžeta za 2024. godinu, član 16, tačka 11, propisuje da promene u izdvojenim budžetskim iznosima za postojeće projekte kao rezultat transfera i/ili preraspodela, prikazanih u tabeli 4.2, uključujući i sopstvene prenete prihode, kao i registrovane u ISFUK-u, moraju biti unapred odobrene od strane Skupštine Opštine.

U pet (5)⁶ isplate za kapitalne investicije u ukupnom iznosu od 167,659€, korišćena su sredstva drugih projekata odobrenih zakonom o budžetu. Sredstva su iskorišćena za investicije izvršene u putnu infrastrukturu, izgradnju kolektora, školsku zgradu, park i mrežu javnog osvetljenja. Ove promene iz jednog kapitalnog projekta u drugi izvršene su izvršene su bez prethodne preraspodele sredstava od strane Skupštine Opštine.

Ovo se desilo uglavnom zbog nedostatka budžetskih sredstava za relevantne projekte, jer su iz fonda relevantnih projekata izvršena plaćanja od strane Trezora kao rezultat sudskih odluka o kolektivnom ugovoru i drugih sporova.

Utica

Korišćenje budžeta jednog projekta za plaćanje troškova drugog projekta smanjuje transparentnost i onemogućava pravedno predstavljanje za realizovane projekte. Takođe, to može ugroziti realizaciju onih projekata iz kojih su sredstva uzeta, ukoliko se u toku godine ne obezbede naknadna i dovoljna budžetska sredstva za te projekte.

Preporuka B6

Predsednik treba da obezbedi da se isplate za kapitalna ulaganja vrše iz budžetskog fonda odgovarajućeg projekta. U slučajevima potrebe i kada se stvore mogućnosti za preraspodelu budžeta, preraspodjela sredstava vrši se u skladu sa zakonom o budžetskim izdvajanjima.

Odgovor rukovodstvo entiteta (Ne slažu se).

Za više detalja, pogledajte Dodatak I.

Pitanje A1 - Neuključivanje dodatnih radova u vrednosti garancija kvaliteta radova

Nalaz

U posebnim uslovima javnih ugovora utvrđena je vrednost i garantni rok kvarova nakon završetka odgovarajućih ugovora.

Nakon završetka tri (3) ugovora o radovima, date su garancije kvaliteta radova za vrednost osnovnih ugovora, ne računajući vrednost dodatnih radova izvršenih po priložima ugovora. Slučajevi su kako sledi:

- Prilog ugovora „Izgradnja sportske hale i uređenje dvorišta škole Astrit Bytyqi u Uroševac“, u iznosu od 28,950€, nedostajala je garancija kvaliteta radova za dodatne radove u iznosu od 2,895€;

- Prilog ugovora „Izgradnja kanalizacije i postavljanje vodovodnih cevi u selu Surčina“, u iznosu od 24,645€, nedostajala je garancija kvaliteta radova za dodatne radove u iznosu od 2,464€; i
- Prilog ugovora „Izgradnja osnovne škole u selu Trnje“, u iznosu od 21,490€, nedostajala je garancija kvaliteta radova za dodatne radove u iznosu od 2,149€.

To se dogodilo zbog nedostatka kontrole i nedovoljnog praćenja od strane menadžera ugovora.

Uticaj Nepružanje bankarske garancije za kvalitet radova po pravoj vrednosti onemogućava nadoknadu štete u slučajevima kada se ugovoreni radovi ne izvode u odgovarajućem kvalitetu.

Preporuka A1 Predsednik mora da obezbedi da u slučajevima kada se javni ugovori završavaju, završna plaćanja ugovora se ne realizuju bez prethodnog dobijanja bankarske garancije o kvalitetu radova i za vrednost priloge ugovora.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje A2 - Kašnjenje u razmatranju zahteva za građevinsku dozvolu

Nalaz Zakonom Br. 04/L-110 o izgradnji, članom 17. tačka 1.2, propisano je da „Građevinsku dozvolu izdaje nadležni organ u roku od trideset (30) dana nakon prijema zahteva za građevinsku dozvolu za I kategoriju i četrdeset pet (45) dana za II i III kategoriju“.

U pet (5) slučajeva građevinskih dozvola koje pripadaju kategoriji II, zahtevi za građevinske dozvole nisu razmatrani u zakonskom roku. Kašnjenja su se kretala od 83 do 494 dana, nakon dozvoljenog roka od 45 dana.

Ovo se desilo kao rezultat nedovoljnog funkcionisanja kontrola za razmatranje zahteva građevinskih dozvola u zakonskim rokovima.

Uticaj Razmatranje zahteva sa kašnjenjem utiče na kasno ubiranje prihoda od građevinskih dozvola, kao i na neblagovremeno pružanje usluga podnosiocima zahteva.

Preporuka A2 Predsednik treba da pojača interne kontrole za razmatranje zahteva za građevinske dozvole u skladu sa zakonski utvrđenim rokovima.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

Pitanje A3 - Manjkavosti u procesu subvencionisanja za NVO-e i farmere**Nalaz**

Uredba MF-Br. 04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO-a, zahteva poštovanje procedura popunjavanjem, potpisivanjem i podnošenjem obrazaca, i to obrasca 13, Obrazac deklarisanja programa ili projekta NVO-a finansiranih iz javnih izvora. U javnom pozivu od 25.03.2024. godine za finansijsku podršku NVO-a u opštini Uroševac, traženo je da podnosioci prijave dostave: Izjavu o projektima finansiranim iz javnih sredstava u poslednje dve godine (dokument javnog poziva), spisak aktivnosti i projekata realizovanih u poslednje dve godine (dokument NVO-a koje podnosi prijavu), kao i da integrišu razvoj eksterne revizije projekta u nacrtu predloga (u budžetske linije projekta uključiti i aktivnost eksterne revizije).

Takođe, u javnom pozivu od 27.05.2024. godine za subvencionisanje farmera sa poljoprivrednim mehanizmom u Opštini Uroševac, jedan od kriterijuma je bio i zahtev da se poljoprivrednik prijavio za subvencije – direktna plaćanja za 2024. godinu, sa prioritetom za poljoprivrednike koji su zasadili veće površine.

Iz revizije subvencija identifikovali smo sledeće manjkavosti:

- Subvencionisanje NVO-a za projekat Fondacije "Kosovarja Kendon", U iznosu od 4,000€, korisnik nije priložio u dosijeu prijave dokumente kako je zatraženo javnim pozivom, obrazac izjave projekata finansiranim iz javnih sredstava u poslednje dve godine, spisak aktivnosti i projekata realizovanih u poslednje dve godine, kao i integraciju razvoja eksterne revizije projekta u budžetske linije nacrta predloga; kao i
- Subvencionisanje farmera sa poljoprivrednim mehanizmom „Rotaciona kosa 135“, u iznosu od 1,320€, korisnik poljoprivrednog mehanizma nije dostavio dokaz ili kopiju prijavljivanja za subvencije - direktna plaćanja za 2024. godinu. S druge strane, u ovom subvencionisanju, jedan farmer ostavljen je na listi nekorisnika, iako je isti ispunio sve kriterijume javnog poziva, štaviše, ispunjavao je i kriterijum prednosti za famere koji su zasadili veće površine.

To se dogodilo zbog manjkave kontrole i nedostatka odgovornosti od strane komisije za procenu za sprovođenje kriterijuma utvrđenih u javnim pozivima.

Uticaj

Nepoštovanje kriterijuma utvrđenih javnim pozivom prilikom subvencionisanja ugrožava transparentnost tokom procesa i rezultira nepravednim izborom korisnika ili diskriminacijom aplikanta koji su

ispunili kriterijume poziva.

Preporuka A3

Predsednik treba da obezbedi da se komisije za procenjivanje zahteva za subvencionisanje pridržavaju kriterijuma utvrđenih u javnom pozivu, birajući samo podnosiocе zahteva (aplikante) koji u potpunosti ispunjavaju utvrđene kriterijume.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosio je 11,755,716€, a tokom 2024. godine potrošen je gotovo ceo budžet. Kapitalne investicije se sastoje od investicija u putnu infrastrukturu, podvožnjak, izgradnju i obnovu zdravstvenih, obrazovnih i kulturnih objekata, vodovodne kanalizacije, rasvetne mreže, mašine, nabavke medicinskom opremom itd..

Pitanje B7 - Kašnjenje u realizaciji kapitalnih projekata

Nalaz Prema članu 70.23 Pravila br. 001-2022 o javnoj nabavci, menadžer ugovora će obezbediti da ekonomski operater izvrši ugovor u skladu sa zahtevima i uslovima navedenim u ugovoru. U ugovorima zaključenim između opštine i ekonomskih operatera utvrđeni su rokovi za realizaciju ugovora.

Naša testiranja su rezultirali sa tri (3) kapitalna projekta koji nisu realizovani u roku utvrđenom ugovorom. To je slučaj sa ovim ugovorima:

- Ugovor za "Izgradnju srednje škole u Uroševac", vredan 1,803,726€, trebalo je da bude završen krajem 2019. godine, dok projekat još nije u potpunosti realizovan;
- Ugovor za "Izgradnju sportske hale i uređenje dvorišta škole „Astrit Bytyqi“ u Uroševac u iznosu od 296,988€ morao je biti završen krajem 2022. godine, dok je završen u septembru 2023. godine, ili sa 9-mesečnim zakašnjenjem; i
- Ugovor za „Uređenje malih parkova kroz koncept Pocket Park“, vredan 208,586€, trebalo je da bude završen krajem 2024. godine, dok radovi još nisu bili završeni u celini.

Ovo se desilo zbog nedovoljnih kontrola od strane menadžera ugovora, imovinskih sporova sa KAP-om gde je planirana realizacija projekta, ali i zbog budžetskih nedostataka uzrokovanih realizovanim isplatama od strane fonda za kapitalne investicije zbog sudskih odluka.

Uticaj Kašnjenja u realizaciji projekta utiču na neostvarivanje ciljeva opštine, kao i nemogućnost korišćenja ovih projekata koji su u službi građana opštine.

Preporuka B7 Predsednik treba da ojača interne kontrole u upravljanju ugovorima kako bi se osiguralo da se javni ugovori sprovode u skladu sa rokovima i ugovornim uslovima.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).**2.3.2 Zajednička pitanja za određene ekonomske kategorije**

U nastavku slede zajednička pitanja koja se odnose na ekonomske kategorije kao n.pr.: robe i usluge, kao i kapitalne investicije

Pitanje B8 - Nepriprema planova upravljanja ugovorima i manjkavosti u upravljanju ugovorima**Nalaz**

Član 70. tačka 10. Uredbe 001/2022 o javnoj nabavci propisuje da, po prijemu obaveštenja o imenovanju za menadžera ugovora, menadžer ugovora mora se prijaviti u sistemu elektronske nabavke i započeti sa fazama upravljanja ugovorom. Kao prvu fazu, menadžer ugovora treba da pripremi i kreira plan o upravljanju ugovorom, koristeći funkciju „Pokretanje/Mobilizacija ugovora“. Plan upravljanja ugovorom biće kreiran sistemom elektronske nabavke i treba da bude pripremljen za sve ugovore velike, srednje i male vrednosti. Stav 70,24.f. Uredbe takođe propisuje da, menadžer ugovora da obezbedi da se svi registri o upravljanju ugovorom budu pripremljeni, čuvani i arhivirani u modulu o upravljanju ugovorom u sistemu elektronske nabavke.

Dok član 70, tačka 25. propisuje da je neposredni nadzornik menadžera ugovora odgovoran za razmatranje, odobravanje i prosleđivanje procene učinka izvođača popunjenih u platformu za elektronsku nabavku od strane menadžera ugovora pod njegovim nadzorom.

Takođe, član 54.15 pojašnjava da, kad god UA ne zna o indikativnim količinama, ugovore sa jediničnim cenama, UA mora odrediti ponder na osnovu značaja svake „kategorije usluga/artikala“.

Rezultati testiranja su identifikovali manjkavosti u upravljanju javnim ugovorima, jer:

U sedam (7)* javnih ugovora menadžeri projekata nisu pripremili plan o upravljanju ugovorima, iako su nakon potpisivanja ugovora odlukom imenovani menadžeri projekata i neposredni rukovodioci menadžera, gde su im dodeljene dužnosti i odgovornosti;

U šest (6) završenih javnih ugovora, menadžeri projekata i nadzornici menadžer nisu izvršili procenu učinka izvođača u modulu za upravljanja ugovorom na platformi e-Nabavka. Takođe, menadžeri ugovora nisu vodili i arhivirali putem elektronskog sistema e-Nabavke

upravljanje ugovorima koji su bili u procesu realizacije i u 10 slučajeva u kategoriji roba i usluga; i

- U projektu snabdevanja i restrukturiranja mreže javnog osvetljenja u zonama I, II, III, IV, i u selima Greme, Komoglava, Rahovica, Dardanija, Sojevo i Kosine, u iznosu od 73,808€, menadžer ugovora, u situaciji radova, nije naveo pozicije prema formatu predmera i predračuna, da bi ih podelio prema procentu svake pozicije rada, kako bi se izmerila ostvarena vrednost sa planiranu vrednost za poziciju.

To se dogodilo zbog nedovoljnog praćenja od strane menadžera ugovora i nesprovođenja regulatornih zahteva za pripremu planova o upravljanju ugovorima.

Uticaj

Nepriprema planova za upravljanje ugovorima i ne ažuriranje informacija o realizaciji projekata u elektronskom modulu onemogućava analiziranje, praćenje i procenu učinka uspešnosti realizacije javnih ugovora. Nepripremanje situacija radova prema formatu predmera otežava monitorisanje i praćenje izvršenja ugovora.

Preporuka B8

Predsednik treba da obezbedi da menadžeri ugovora pripreme i potpišu zajedno sa izvođačima plan o upravljanju ugovorom, i da se informacije o realizaciji projekata blagovremeno ažuriraju u sistemu e-Nabavka. Takođe, menadžeri ugovora da obezbede da se situacije radova izrade prema formatu predmera i predračuna.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.3.3 Kapitalna i nekapitalna imovina

U GFI-u iz 2024. godine, Opština Uroševac je obelodanila kapitalna sredstva u iznosu od 245,411,472€, ne-kapitalna sredstva u iznosu od 1,164,544€ i zalihe u iznosu od 223,165€.

Pitanje B9 - Nekorišćenje elektronskog sistema za upravljanje imovinom e-Imovina

Nalaz Članom 6. tačka 3. Uredbe MF - Br. 02/2013 – o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, potrebno je da se kapitalna imovina registruje u ISFUK-u, dok se nekapitalna imovina i zalihe registruju u sistemu e-Imovina.

Opština nije koristila elektronsku platformu e-Imovina za registrovanje i upravljanje nefinansijskom imovinom ispod 1,000€ i zalihamu. U nedostatku korišćenja ovog sistema, opština je registrovala ove imovine u bazi podataka u excel formatu.

Ova situacija je uzrokovana kao rezultat nedostatka neophodnih postupaka za funkcionalizaciju sistema e-Imovina.

Uticaj Ručno održavanje podataka povećava verovatnoću grešaka u održavanju registara (evidencije), potencijalnih brisanja, zloupotrebe, gubitka ili njihovo otuđenje.

Preporuka B9 Predsednik mora osigurati da su preduzete sve odgovarajuće radnje od strane službenika za imovinu i službenika za skladištenje u cilju funkcionalizacije i registrovanja sve nekapitalne imovine i zaliha u sistemu e-imovina.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

2.3.4 Potraživanja

Računi potraživanja prikazani u GFI-u 2024. godine ukupno iznose 18,998,763€. Vrednost potraživanja uglavnom se sastoji od poreza na imovinu i zemljište (75%), taksi za građevinske dozvole (24%) i (1%) od zakupnine od korišćenja javne imovine i učešća u javno obdanište.

Pitanje B10 - Neefikasno upravljanje računima potraživanja

Nalaz Zakonom Br. 06/L-005 o porezu na nepokretnosti, članom 27. propisano je da „Ako poreski obveznik ili dužnik nije u potpunosti platio porez i novčanu kaznu ako ima takve, odnosno neplaćene poreske obaveze, u skladu sa utvrđenim rokovima, opština donosi konačno pisano obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana nakon poslednjeg dana za plaćanje, zahtevajući potpuno plaćanje neplaćenih poreskih obaveza, najkasnije u roku od deset (10) kalendarskih dana nakon dana kada se smatra da je dužnik primio konačno obaveštenje“.

Takođe, u Rešenjima za plaćanje u ratama za građevinsku dozvolu, tačke 6. i 7. propisano je da ukoliko se predviđene obaveze ne ispune prema roku utvrđenom ovim rešenjem, rešenje za građevinsku dozvolu će im biti poništeno i objekat će se tretirati kao objekat bez građevinske dozvole.

Dalje, prema članu 3 Ugovora o davanju na kratkoročno korišćenje opštinske imovine, korisnik je dužan da plati iznos naveden u ugovoru do 05. u tekućem mesecu za korišćenje kratkoročne imovine.

Računi potraživanja za 2024. godinu iznosila su ukupno 18,998,763€, od čega je 14,312,847€ ili 75% bilo je za porez na imovinu. Opština je nekim dužnicima poslala pismo za podsećanje neplaćenih obaveza za ispunjenje neplaćenih obaveza za porez na imovinu, međutim nije bilo rezultata u ubiranju ovih dugova, s obzirom na povećanje dugova za porez na imovinu u odnosu na prethodnu godinu. U 46 identifikovanih slučajeva, opština nije preduzela dodatne mere, kao što su pravne radnje preko izvršitelja u vezi sa prikupljanjem ovih dugova.

Takođe, u deset (10) slučajeva računa potraživanja od građevinskih dozvola u iznosu od 972,287€, i u pet (5) slučajeva od zakupnine davanja na korišćenje opštinske imovine u iznosu od 70,819€, opština nije preduzela pravne radnje za prikupljanje ovih dugova, iako je prekoračen rok utvrđen u odluci o plaćanju.

To se desilo kao rezultat nedostatka kontinuiranih radnji, uključujući i zakonske radnje, i izradu politika od strane opštine za prikupljanje potraživanja.

Uticaj Neblagovremeno ubiranje potraživanja rezultira manjim budžetskim prihodima iz fonda sopstvenih prihoda. Shodno tome, to može uticati i na ostvarivanje ciljeva Opštine, čime se onemogućava ulaganje u projekte koji se finansiraju iz ovih sredstava.

Preporuka B10 Predsednik treba da obezbedi jačanje kontrolnih mehanizama u prikupljanju dugova od dužnika, koristeći sva raspoloživa sredstva, ne isključujući i pravne radnje.

Odgovor rukovodstvo entiteta (slažu se).

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁶	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	41,184,014	43,034,889	42,966,383	45,328,253	36,730,534
Grant Vlade – Budžet	35,774,287	36,182,045	36,148,784	35,744,461	28,081,163
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	0	235,608
Prenete iz prethodne godine	0	1,374,919	1,369,215	1,927,084	2,174,905
Sopstveni prihodi	5,409,728	5,409,728	5,402,089	7,612,849	5,900,940
Unutrašnje donacije	0	15,008	0	788	44,047
Spoljne donacije	0	53,189	46,296	43,070	293,871

Konačni budžet je veći od početnog budžeta za 1,850,875€. Ovo povećanje je rezultat odluka vlade u iznosu od 407,758€, prihoda prenetih iz prethodne godine u iznosu od 1,374,919€, kao i donacija u iznosu od 68,197€.

Opština Uroševac je u 2024. godini potrošila 99.8% završnog budžeta ili 42,966,383€, što je gotovo isto u odnosu na prethodnu godinu, gde je realizacija iznosila 99.4%. Objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljno opisana u nastavku.

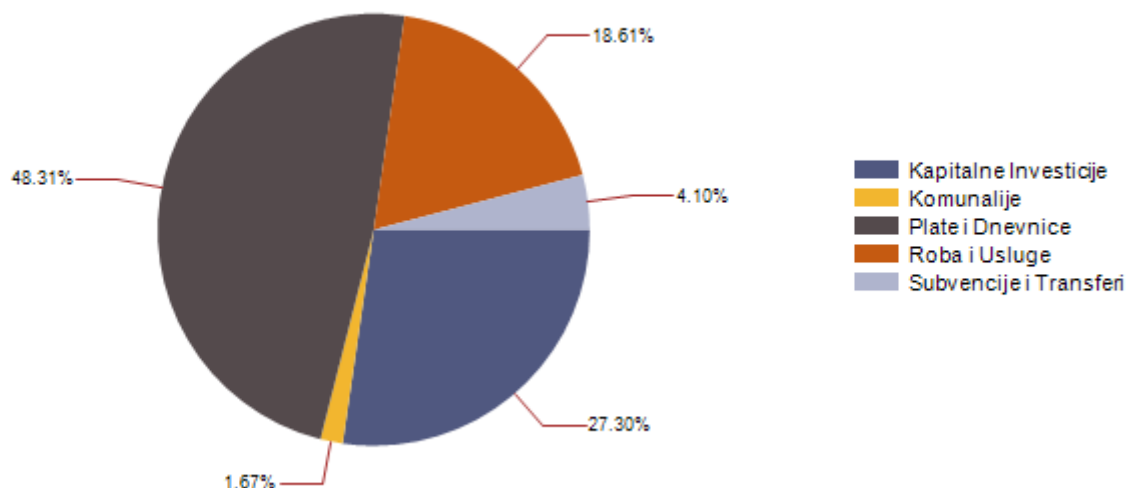
Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	41,184,014	43,034,889	42,966,383	45,328,253	36,730,534
Plate i Dnevnice	20,332,804	20,761,696	20,758,916	20,572,860	16,339,440
Roba i Usluge	8,000,000	8,032,097	7,997,874	9,322,932	6,686,492
Komunalije	564,014	720,687	719,676	1,091,842	927,992
Subvencije i Transferi	950,000	1,764,692	1,761,211	1,525,404	1,493,631

Kapitalne Investicije	11,337,196	11,755,716	11,728,706	12,815,214	11,282,980
-----------------------	------------	------------	------------	------------	------------

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

- Budžet za plate i dnevnice je povećan za 428,892€. Na povećanje su uticale odluke vlade za pokrivanje manjka budžeta uzrokovan isplatama sudskih odluka u iznosu od 407,758€, od prihoda prenetih iz prošle godine u iznosu od 10,232€, kao i 10,902€ od donacija. Trošenje budžeta u ovoj kategoriji na kraju godine iznosila je 100%.
- Budžet roba i usluga povećan je za 32,097€. Na povećanje je uticao prenos prošlogodišnjih prihoda na 8,295€, a 23,802€ od donacija. Realizacija budžeta ove kategorije na kraju godine iznosila je 99.6%.
- Konačni budžet za komunalije povećan je za 156,673€. Na povećanje je uglavnom uticao prenos prošlogodišnjih prihoda za 156,040€, a 633€ od donacija. Trošenje budžeta u ovoj kategoriji na kraju godine iznosila je 99.9%.
- Budžet za subvencije i transfere povećan je sa prošlogodišnjih prenesenih prihoda za 814,692€. Realizacija budžeta ove kategorije na kraju godine iznosila je 99.8%.
- Budžet za kapitalne investicije povećan je za 418,520€. Na povećanje su uticali prihodi preneti iz prošle godine u iznosu 385,660€ i 32,860€ od donacija. Budžet ove kategorije je ostvaren 99.77%. Program javnih investicija obuhvata 116 kapitalnih projekata tekuće i prethodnih godina. Projekti su uglavnom namenjeni za investicije u putnu infrastrukturu, podvožnjak, rasvetu, sportsku halu, izgradnju i obnovu zdravstvenih, obrazovnih i kulturnih objekata, vodovodne, kanalizacione mreže, reke, mašine, nabavke medicinskom opremom, ostalu opremu itd.

Prihodi koje je Opština ostvarila u 2024. godini iznosili su 6,194,484€, dok je planirano 5,409,728€, što premašuje plan za 784,756€. One se uglavnom odnose na prihode od građevinskih dozvola, prihode od poreza na imovinu, učešća, taksi za merenje zemljišta, kao i druge opštinske takse. U prekoračenju plana prihoda za 2024. godinu uticali su prihodi od građevinskih dozvola. U odnosu na prošlu godinu, nivo ubiranja prihoda je zabeležio pad od 1,674.320€, što uglavnom pripada poreskim prihodima, odnosno porezu na imovinu.

Opština je u 2024. godini dobila 1,344,792€ prihode od saobraćajnih kazni, 129,680€ od sudskih kazni i 6,934€ od Agencije za šumarstvo, ili ukupno 1,481,406€. Ovi prihodi nisu uključeni u tabelu u nastavku jer ih planiraju i ubiraju relevantne institucije, dok se Opštini na kvartalnom nivou tokom godine izdvajaju za realizaciju plaćanja.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijem	2023 Prijem	2022 Prijem
Ukupno prihodi	5,409,728	5,409,728	6,194,484	7,868,804	6,437,271
Poreski prihodi	3,228,367	3,228,367	2,142,214	3,618,562	2,783,469
Neporeski prihodi	2,181,361	2,181,361	4,049,423	4,250,242	3,653,803
Ostali prihodi	0	0	2,847		

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji za GFI 2023. godine opštine Uroševac rezultirao je sa 21 glavnim preporukama. Opština je pripremila Akcioni plan u kojem je opisan način na koji će sprovesti date preporuke. Takođe, na skupštini opštine razmatran je izveštaj o reviziji za 2023. godinu.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu sprovedeno je 10 preporuka, 10 još nije sprovedeno, a 1 preporuka više nije primenljiva, kao što je prikazano na Grafikonu 2 u nastavku. Za potpuniji opis preporuka i način na koji je sa njima postupalo, vidi u Tabeli 3.

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

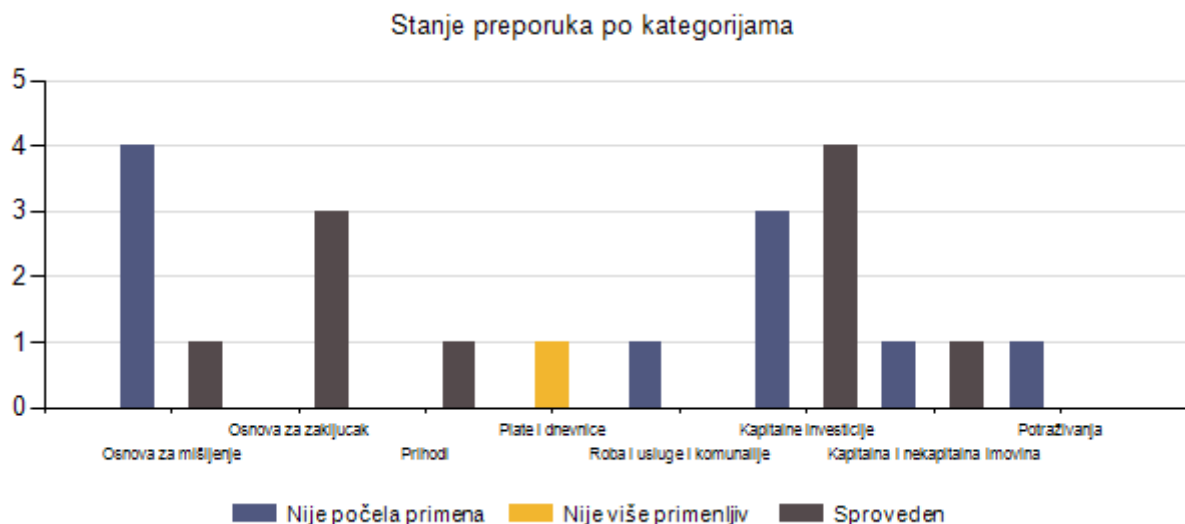

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2023 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora da obezbedi da odgovorni službenici vode tačne i potpune evidencije neizmirenih obaveza, a glavni finansijski službenik mora da obezbedi da je njihova prezentacija u GFI tačna i potpuna..	I ove godine imamo netačan prikaz neplaćenih obaveza.	Nije počela primena
2.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora da obezbedi da su potencijalne obaveze prikazane u finansijskim izveštajima u skladu sa zahtevima uredbe za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija.	I ove godine imamo nepravedan prikaz potencijalnih obaveza u GFI-u.	Nije počela primena
3.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora osigurati da se preduzmu sve potrebne radnje kako	Takođe je bilo pogrešnih	Nije počela primena

		bi se rashodi planirali u odgovarajućim alokacijama budžeta ili da se sredstva preraspodele i da se plaćanje i evidentiranje troškova vrši prema odgovarajućim ekonomskim kodovima utvrđenim računovodstvenim planom.	klasifikacija troškova tokom 2024. godine.	
4.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora da obezbedi da odgovorni službenici održavaju tačne evidencije računa potraživanja, a glavni finansijski službenik mora da obezbedi da je njihova prezentacija u GFI tačna i potpuna.	Računi potraživanja nisu ispravno prikazana u GFI-u u 2024. godini.	Nije počela primena
5.	Osnova za mišljenje	Predsednik mora da obezbedi povećanje komunikacije između relevantnih odeljenja kako bi sva imovina opštine bila upisana u registar imovine, kako bi se smanjio rizik od zloupotrebe ili gubitka imovine..	Odgovarajuće imovine su registrovane i isto pitanje se nije pojavilo ove godine.	Sproveden
6.	Osnova za zaključak	Predsednik mora da obezbedi da su sve neophodne kontrole postavljene u svakom trenutku, tako da pre pokretanja procedura nabavke, obezbedi da kapitalni projekti budu uključeni u zakon o budžetskim izdvajanjima, da postoje dovoljna budžetska sredstva predviđena zakonom o budžetskim izdvajanjima za sve sklopljene ugovore.	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden
7.	Osnova za zaključak	Predsednik opštine mora da obezbedi sprovođenje procedura nabavke za sve nabavke i usluge koje su predmet javne nabavke. Takođe, Predsednik treba da obezbedi da ja imenuje ugovornog menadžera za projekte opštine.	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden
8.	Osnova za zaključak	Predsednik mora da obezbedi da se poštuju zakonski zahtevi u vezi sa određivanjem adekvatnih procedura u slučaju finansiranja nevladinih organizacija, uzimajući za osnovu zahteve koji proizilaze iz uredbe 04/2017 za subvencionisanje NVO..	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden
9.	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi da relevantne kontrole u razmatranju zahteva za građevinske dozvole budu funkcionalne tokom čitavog vremena rada, i da se pre izdavanja građevinske dozvole uveri da su ispunjeni svi zakonski uslovi..	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden

10.	Plate i dnevnice	Predsednik mora da obezbedi da budžetskom planiranju za plate i naknade prethodi detaljna analiza o potrebi povećanja broja paralela, dakle zaposlenih u prosveti kako bi se sprečilo ulazak u obaveze bez budžeta.	Zbog povećanja broja učenika/odeljenja, bilo je potrebno angažovati dodatne nastavnike i kao rezultat ova preporuka nije primenljiva.	Nije više primenljiv
11.	Roba i usluge i komunalije	Predsednik mora da obezbedi da se sve informacije o neplaćenim fakturama na vreme predaju glavnom finansijskom službeniku kako bi se izbeglo prekoračenje zakonskog roka za izvršenje plaćanja. Ovo će smanjiti rizik od tužbi privrednih subjekata i sprečiti dodatne troškove kamata.	Obaveze nisu plaćene u predviđenom roku.	Nije počela primena
12.	Kapitalne investicije	Predsednik mora osigurati da se preduzmu potrebne radnje kako bi se odobreni projekti realizovali prema planu. Ukoliko postoji potreba za preraspodelom projektnih sredstava, to treba uraditi kroz procedure definisane preraspodelom u skladu sa Zakonom o budžetskim odvajanjima.	I ove godine nailazi se na isplate iz fonda drugih projekata.	Nije počela primena
13.	Kapitalne investicije	Predsednik je dužan da obezbedi odgovarajuću kontrolu preko kancelarije za nabavke, tako da se proverí da li jedinice koje zahtevaju izradu tehničkih specifikacija u skladu sa zakonskim zahtevima i potrebama opštine, određujući standard kvaliteta rada ili snabdevanja.	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden
14.	Kapitalne investicije	Predsednik je dužan da obezbedi kontrole i da prati sprovođenje zakonskih uslova, tako da se prilikom pokretanja postupaka nabavke za ugovaranje radova/izgradnja unapred izvrši izrada projekata u skladu sa predviđenim potrebama i zahtevima.	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden
15.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da se sve prepreke koje sprečavaju realizaciju ugovora prema uslovima ugovora otklone pre pokretanja postupka nabavke i stupanja u ugovorne obaveze, tako da realizacija ugovora nema prepreka i kašnjenja.	Čak i ove godine nailazilo se na kašnjenja u realizaciji ugovora.	Nije počela primena
16.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da pre pokretanja postupka nabavke predmet	Preduzete su radnje za	Sproveden

		nabavke/javne usluge ne pruža javno preduzeće.	spровоđenje preporuke.	
17.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da zatraži od svih projektnih menadžera da osiguraju da će se upravljanje ugovorima održavati i arhivirati u elektronskom sistemu javnih nabavki.	I ove godine uočeni su nedostaci u upravljanju ugovorima.	Nije počela primena
18.	Kapitalne investicije	Predsednik mora da obezbedi da nije dozvoljena promena ugovora preko limita dozvoljenih zakonom o javnim nabavkama od 10% od ukupne vrednosti ugovora.	Preduzete su radnje za sprovođenje preporuke.	Sproveden
19.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik mora da obezbedi da se izveštaji o inventarizaciji uporede sa imovinskim registrima i da se registri imovine ažuriraju prema podacima poslednjih upisa. Predsednik mora da analizira da li je potrebno izraditi interne procedure i pravilnike za upravljanje imovinom opštine.	Zbog značaja i prirode ovog pitanja, preporuka je zatvorena.	Sproveden
20.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik mora da se pobrine da sistem elektronske imovine funkcioniše kako bi ispunio zahteve koji proizilaze iz zakona na snazi i bezbednosti informacija.	Sistem e-Imovina još nije funkcionaliziran.	Nije počela primena
21.	Potraživanja	Predsednik mora osigurati da se sve moguće opcije aktivno razmotre, uspostavljajući politike i propise u cilju povećanja efikasnosti u naplati dugova razmatranjem svih mera u skladu sa zakonom, prema operaterima koji ne ispunjavaju svoje obaveze.	I ove godine uočeni su nedostaci u upravljanju računima potraživanja.	Nije počela primena

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Blerina Krasniqi, Direktorka revizije

Ilir Abazi, Vođa tima

Edon Kabashi, Član tima

Albana Sahiti, Član tima

Ardian Bytyqi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Pitanje	Komentari BO-a	Gledište NKR -a
Plaćanje kapitalnih investicija iz budžeta nerelevantnih kapitalnih projekata.	Dobro je poznato da Trezor vrši plaćanja iz opštinskog budžeta kao rezultat obaveza, pa su sredstva primljena od Trezora u jednom projektu ostavila drugi projekat neplaćenim i u tom kontekstu smo bili primorani da vršimo plaćanja za projekte u toku, izbegavajući moguće tužbe od strane drugih operatera, odnosno postupke sprovođenja zakona koji umnožavaju budžetsku štetu za opštinu i značajno debalansiraju šemu upravljanja lokalnim finansijama. Budžetska sredstva su uglavnom oduzimana sudskim odlukama Ministarstva finansija i odobrenjem nadležnih rukovodilaca, što znači da su akcije u tom pogledu bile neophodne prirode i nemoguće im se suprotstaviti ili prevazići. Ova situacija nužnosti, bez drugog rešenja, opravdava odgovarajuće akcije.	U revizorskom izveštaju, po ovom pitanju, takođe smo naglasili da se ovo dogodilo zato što je Ministarstvo finansija/Trezor koristilo budžet relevantnih projekata za plaćanje troškova koji su proizašli iz sudskih odluka po tužbama zaposlenih u prosveti u vezi sa kolektivnim ugovorom. U slučajevima kada se takve okolnosti pojave i potrebno je izvršiti plaćanja za realizaciju kapitalnih projekata, treba razmotriti mogućnosti preraspodele budžeta na šifru projekta sa koje je Trezor povukao budžetska sredstva

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Ferizajt, për vitin 2024 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- Pajtohem pjesërisht, ndërsa nuk pajtohem me Çështjen B6 (*për të cilën gjeni të bashkëngjitura komentet përkatëse*) derisa për gjetjet tjera dhe rekomandimet nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit;
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Agim Aliu

Kryetar i Komunës së Ferizajt

Data: 20.06.2025, Ferizaj

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikovanje mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ 1. Precenjenost LL.A - Macropus Group D.O.O.; Potcenjivanje LL.A. - NNP Nderimi
- ⁶ Iz budžeta projekta 51661 Plaćeno 50,000€ za uređenje fekalne kanalizacije i puteva u naselju Mehaj, selo Dremja, za projekat 49948 Uređenje fekalne kanalizacije i puteva u naselju Mehaj. Iz projekta 54757 Asfaltiranje puta OVK u blizini kasarne KBS isplaćeno je 30,000€ za projekat 44149 Izgradnja srednje škole u Uroševac. Iz projekta 90509 Izgradnja kolektora Nikadin Grlica, 1. faza, plaćeno je 30,000€ za projekat 53723 Snabdevanje i rekonstrukcija mreže javnog osvetljenja u zonama I, II, III i IV i u selima Greme, Komoglava, Dardanija, Sojevo i Kosin. Iz projekta 49853 Izgradnja nove škole u Neredimu isplaćeno je 29,755€ za projekat 44149 Izgradnja srednje škole u Uroševac. Iz projekta 53014 Izgradnja sportske hale za borilačke sportove u Uroševac, isplaćeno je 27,905€ za projekat Proširenje i uređenje parka Sloboda - partija 2 električara.
- ⁷ Subvencionisanje NVO-ova - Fondacija „Kosovarja Këndon“
- ⁸ Javni ugovori: Asfaltiranje puta Plešine-Kaštanjevo u vrednosti od 1,838,675€, Izgradnja srednje škole u opštini Uroševac u vrednosti od 1,803,726€, Izgradnja silosa za skladištenje žitarica u iznosu od 999,508€, Održavanje i popravka puteva i trotoara sa asfaltom u iznosu od 960,000€, Nabavka i rekonstrukcija mreže javnog osvetljenja u zonama I,II, III i IV, u iznosu od 400,000€, Mali parkovi Pocket Park u iznosu od 208,586€, Kupovina dva ambulantna vozila za potrebe GCPM-a u iznosu od 147,998€.
- ⁹ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ¹⁰ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ¹¹ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.